

Változások - Természetismeret 5-6. évfolyam

A körülöttünk lévő világ, benne mi is állandóan változunk. Megfigyelhetünk olyan változásokat, melyek előre visznek, előnyösek a földi élet szempontjából, de láthatunk olyan változásokat is, melyek nem kívánatosak a bioszféra szempontjából. Ezekre a változásokra nézzünk néhány feladatot!

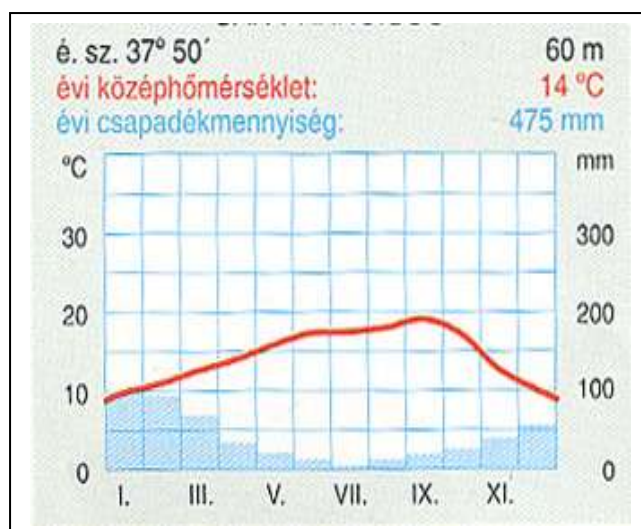
- 1.) Földünk felszíne is állandó változásban van. Kiemelkedések, mélyedések alakulnak ki rajta. Gondold végig a táblázat kitöltésével, hogy az egyes felszínformák milyen erők hatására jött létre, és írd rájuk konkrét példát is! (15p)

Felszíni forma	Külső erő	Hatása (Épít és/vagy Rombol)	Példa
U alakú völgy			
sziget			
homokbuckák			
moréna			
sztalaktit			

- 2.) A természetben, a változatos körülményekhez változatos élővilág alakult ki. Az éghajlat az egyik legfontosabb környezeti tényező. Éghajlatdiagram elemzésével add meg, hogy milyen feltételekhez kell alkalmazkodni testfelépítésében egy növénynek, és egy gerinces emlősnek, aki ezen a területen él! (13p)

A.) Elemezd a diagramot az adatok leolvasásával!

- $T_{\max}$: ..... °C
 $T_{\min}$: ..... °C
 Évi hőingás: ..... °C
 Legmelegebb hónap(ok): .....
 Leghidegebb hónap(ok): .....
 Évi csapadék mennyiség: ..... mm
 Legcsapadékosabb hónap(ok): .....
 És csapadék mennyisége: ..... mm
 Legszárazabb hónap (ok): .....
 És csapadékmennyisége: ..... mm
 Melyik nagy övezetben található ez a terület? .....
 Melyik éghajlati területét jellemezted, ...
 Mi a jellemző növénytakaró? .....

B.) Milyen testfelépítés és életmód felel meg legjobban a fenti környezeti tényezőknek!
(14p)

Növényként milyen legyen a :		Állatként milyen legyen a :	
gyökérszövetem		méretem	
száram		szőrzetem (hossza, színe...)	
leveleim		táplálkozásom (fogazattípusom)	
virágom		végtagjaim	
termésem		hogyan mozgok?	
egyéb érdekességem		milyen napszakban vagyok aktív?	
		szaporodási szokásaim	
		élőhelyem (búvóhelyem)	

3.) A környezeti változásokhoz az élőlényeknek alkalmazkodniuk kell, ha tartósan fenn akarnak maradni az adott körülmények között. Ezek az alkalmazkodások megfigyelhetők mind a testfelépítésében, mind a viselkedésében.

Ismerd fel a képen látható állatot, nézz utána, hol, milyen környezeti feltételek között él, majd keress minél több olyan jellemzőt, testfelépítésben, viselkedésben, életmódban, mely az adott feltételekhez való alkalmazkodást mutatja meg. Alkoss környezeti tényező – alkalmazkodás párokat a táblázat kitöltésével!
(12p)

Alkalmazkodás	Környezeti tényező
Faj neve:	
Élőhelye:	